

MILJØstyrelsen
Pesticider & genteknologi

9. Marts 2011
JL/japed(dep)

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Rådskonvention om optagelse af aktivstoffet creosot på bilag I til direktiv 98/8/EC om biocidmidler.

Kom (2011) 50 endelig

Resumé

Kommissionen foreslår, at aktivstoffet creosot optages på bilag I til direktiv 98/8/EC om biocidmidler for så vidt angår produkttype 8 (til bekæmpelse af svamp eller insekter i træ). Bilag I er den såkaldte positivliste. Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at stofferne må indgå som aktivstof i biocidmidler i produkttype 8, og at de optages på bilag til bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen.

Forslagene har ingen økonomiske konsekvenser for borgerne og kun mindre konsekvenser for staten og erhvervsliv. Ud fra en samlet vurdering vurderes det, at forslaget vil nedsætte beskyttelsesniveauet i Danmark.

Danmark mener ikke, at stoffet bør optages på bilag I til biociddirektivet.

1. Status

Kommissionen fremsendte den 10. februar 2011 forslag om optagelse af creosot på bilag I til Rådet.

Ifølge artikel 16, stk. 2, i direktiv 98/8/EF kan det ved forskriftsproceduren med kontrol besluttes, at et eksisterende aktivt stof optages på direktivets bilag I, jf. direktivets artikel 28, stk. 4. Efter kommissionens opfattelse er konklusionen på vurderingen af creosot, at stoffet kan optages i bilag I på visse betingelser. Følgelig har Kommissionen forelagt et direktivudkast til afstemning i den komite, der er nedsat ved direktivets artikel 28, stk. 1, i direktiv 98/8/EF. På mødet i komiteen den 17. december 2010 kunne der ikke opnås et kvalificeret flertal for Kommissionens direktivudkast.

I overensstemmelse med proceduren i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF fremsendte Kommissionen et forslag til rådsdirektiv til Rådet den 10. februar 2011 og Kommissionen underrettede samtidig Europa Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal eller udtaler Rådet sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede direktivet efter, at Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Formål og indhold

Kommissionen foreslår optagelse af stoffet creosot som træbeskyttelsesmiddel til bekæmpelse af svampe eller insekter i træ.

Stoffet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingerne er derefter behandlet i arbejdsgrupper under Kommissionen, hvor alle EU-landes biocidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at optage aktivstoffet på bilag I til direktiv 98/8/EC som træbeskyttelsesmiddel. Ifølge udkastet til vurderingsrapporten, som er knyttet til direktivforslagene, har vurderingen af stoffet ud fra det angivne anvendelsesområde vist, at det kan antages, at stoffet - og midler indeholdende disse stoffer – på visse betingelser opfylder betingelserne i henholdsvis artikel 10 og 5 i direktiv 98/8/EC for optagelse på bilag I; dvs. at der ikke er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

Når et aktivstof er optaget på bilag I eller IA, er det en national opgave at tage stilling til, om de biocidmidler, aktivstoffet indgår i, kan godkendes til brug i det pågældende land. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte ”ensartede principper” (bilag VI til direktivet) samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. I forslaget om beslutning om optagelse af aktivstoffet på bilag I er der skrevet en restriktion ind om, at landene selv skal foretage en risikovurdering og sikre passende risikoreduktioner på de anvendelsesområder, som ikke er beskrevet i optagelsesdirektivet.

Creosot har ikke været til høring i den Videnskabelige Komité for sundhed og miljø risiko (SCHER), da Kommissionen ikke har fundet det nødvendigt at stille specifikke spørgsmål om stoffet og vurderingen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærhedsprincippet. Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning af en allerede vedtaget rådsretsakt, hvorfor regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Hvis forslaget om optagelse af creosot på bilag I til direktiv 98/8/EC bliver vedtaget, vil creosot blive optaget på bilag 8 til bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler.

I øjeblikket er der i Danmark ikke godkendt træbeskyttelsesmidler med creosot.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Hvis forslaget om optagelse af creosot på bilag I til direktiv 98/8/EC vedtages, skal direktivet være implementeret ca. 1 år efter afstemningen. Senest 4 år efter ikrafttrædelsen af direktivet skal eventuelle danske godkendelser af træbeskyttelsesmidler indeholdende creosot være vurderet og være ændret i overensstemmelse med direktiverne. Denne revurdering vurderes at få begrænsede administrative konsekvenser for Miljøstyrelsen og erhvervslivet, selv om vurderingerne baseret på de ”ensartede principper” er mere omfattende og kræver yderligere dokumentationsmateriale i forhold til den nuværende danske vurdering.

Forslagets vedtagelse vurderes ud fra en samlet betragtning kun at få begrænsede økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. På byrdesiden vil de relativt få danske firmaer, der importerer og sælger biocidprodukterne, inden for få år blive mødt med biociddirektivets skærpede krav om dokumentationsmateriale samt et gebyr i forbindelse med godkendelsesbehandlingen. Til gengæld betyder harmoniseringen i EU af ansøgningskrav mv. at virksomheder, som markedsfører i flere lande, inden for visse rammer kan genbruge ansøgninger indgivet i andre EU-medlemslande med store besparelser til følge. Det bemærkes, at krav om dokumentation og gebyr mv., i højere grad kan siges at være en følge af biociddirektivet end af de nærværende forslag om, at stofferne kan godkendes i EU. Konsekvensen ved ikke at vedtage forslag om EU-godkendelse af creosot vil være at stoffet vil blive forbudt at sælge og anvende i EU, hvilket ville udgøre en økonomisk byrde for virksomhederne.

Derudover er der ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat og kommuner.

Beskyttelsesniveau:

Det er ved optagelsen af et aktivstof på bilag I tilstrækkeligt at påvise en sikker anvendelse af stoffet for ét anvendelsesområde i et medlemsland. For creosot vurderes det, at beskyttelsesniveauet i Danmark vil blive nedsat, hvis træbeskyttelsesmidler med creosot bliver godkendt. Creosot består af en række Polyaromatiske hydrocarbon (PAH) og har tidligere været anvendt til jernbanesveller og elmaster. Det skal dog understreges at det er vanskeligt på nuværende tidspunkt at give en præcis vurdering af de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenserne ved optagelsen af creosot på Bilag I. Effekten på beskyttelsesniveauet vil afhænge dels af, om der konkret søges om godkendelse af midler med creosot i Danmark og dels af den efterfølgende nationale vurdering af, om midlerne kan godkendes under danske forhold. For creosot er der dog mulighed for at nægte godkendelse af midlerne, hvis der findes alternative midler eller teknologier på markedet, der ikke medfører uforholdsmæssige socioøkonomiske konsekvenser i forhold til risikoen for mennesker og miljø som følge af stoffets anvendelse. I Danmark anses det derfor muligt forsat at kunne nægte godkendelse af træbeskyttelsesmidler indeholdende creosot til de fleste anvendelser. Der er i dag strenge regler for anvendelsen af træ behandlet med creosot og disse regler ændres ikke ved optagelsen af creosot på Bilag I til Biociddirektivet.

5. Høring

Sagen blev den 9. december 2010 sendt i høring i Miljøspecialudvalget, hvor der indkom følgende bemærkninger. 3 F har oplyst at de støtter den danske holdning. DI og Farve- og Lakindustrien, har oplyst, at de ingen bemærkninger har.

Sagen blev endvidere sendt i høring i Miljøspecialudvalget den 7. marts 2011, hvor Det Økologiske Råd, Forbrugerrådet, NOAH og Danmarks Naturfredningsforening har oplyst, at de støtter den danske holdning.

6. Forhandlingssituation

Kommissionens forslag om optagelse af creosot på Bilag I har været forelagt den Stående Komité, hvor der ikke var et kvalificeret flertal for forslaget, hvorfor sagen er oversendt til Rådet.

Der forventes hverken at kunne samles et kvalificeret flertal for eller mod Kommissionens forslag i Rådet.

7. Regeringens foreløbige generelle holdning

For creosot er Danmark uenig i den metode, der er anvendt til risikovurderingen af stoffet. Danmark mener ikke, at der, for stoffer der skader arveanlæggene og er kræftfremkaldende, som creosot er, kan fastsættes et eksponeringsniveau, hvor risikoen for at denne effekt optræder, kan udelukkes. Derfor mener Danmark ikke, at stoffet kan

optages på bilag I til biociddirektivet. Danmark mener desuden, at der ikke er benyttet tilstrækkelig forsigtighed i beregningen af de niveauer for eksponering, der forekommer under brug af creosot som træbeskyttelsesmiddel. Endelig er Danmark uenig i den sikkerhedsfaktor der er anvendt i risikovurderingen som Danmark finder, nedsætter beskyttelsesniveauet.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.